

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан інженерно-педагогічного
факультету

Кільдеров Д. Е.

« 31 » серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

освітнього рівня **бакалавр**

галузь знань **01 Освіта/ Педагогіка**

спеціальності **015 Професійна освіта**

спеціалізація **015.16 Сфера обслуговування**

освітньої програми **Професійна освіта. Готельно-ресторанна справа**

Шифр за навчальним планом: ЗП06

**Освітній процес організовано
з використанням дистанційних форм навчання**

Київ 2021

Розробники програми: Ляшенко Марина Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики професійної підготовки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методики професійної підготовки НПУ імені М.П. Драгоманова

«31» серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

Титова Н.М.
_____
(прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни
Шифр дисципліни ЗП06

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка (шифр, назва)	Кількість кредитів - 3	<i>Методи навчання:</i> Лекції (з презентаціями); інтерактивні методи, активні методи, проблемно-пошукові методи.
Спеціальності: 015 Професійна освіта спеціалізація 015.16 Сфера обслуговування	Загальна кількість годин – 90	
	<i>Денна</i> <i>Заочна</i>	
Освітній рівень бакалавр (бакалавр/магістр)	Лекції: 18	
	Семінарські (практичні) заняття:	Семінарські заняття відбуваються через платформу Google Meet, виконання завдань та задач в системі Moodle.
Нормативна/нормативна	16	
	Лабораторні заняття:	Форми поточного контролю Модульні контрольні
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2020	Індивідуальна робота:	
Семестр IV	Самостійна робота:	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 год. - самост. робота: 3,3 год.	56 Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:	Форма підсумкового контролю Екзамен
Мова навчання – українська	1/2	
<i>Передумови навчання</i> Шкільний курс «Економіка»		

Предмет вивчення навчальної дисципліни є закономірності функціонування сучасної економіки на національному і загальносвітовому рівнях.

Міждисциплінарні зв'язки: Викладання навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» базуються на знаннях з шкільного курсу «Економіка».

Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» є формування у майбутніх педагогів професійного навчання системи знань про

економічні відносини у різних сферах економіки; засвоєння закономірностей, принципів та законів функціонування економічної системи суспільства; пізнання проблем ефективного використання обмежених виробничих ресурсів при постійно зростаючих людських потребах.

Знання, отримані при вивченні дисципліни, можуть бути використані у процесі вивчення таких дисциплін: «Основи маркетингу», «Основи менеджменту» та написання курсових і бакалаврських робіт.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи економічної теорії» є теоретична та практична підготовка студентів з основ економічної теорії, а саме вивчення сутності економічних процесів і явищ, що відбуваються в Україні та світі; вивчення економічної системи, її структурних складових, господарського механізму та ринку як форми організації суспільного виробництва; формування у студентів прагнення до особистісного і професійного саморозвитку; розвиток економічного та підприємницького мислення.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поняття економічної теорії, методи економічних досліджень; – етапи розвитку економічної науки; – зміст економічної системи та її структурні елементи; типи, види і форми власності; – сутність та класифікацію економічних потреб; – форми організації та фактори суспільного виробництва; – роль грошей та їх функції; – суть, структуру та інфраструктуру ринку; – поняття економічного механізму регулювання ринку; – закон попиту та закон пропозиції; – види, типи та методи конкурентної боротьби; – суть підприємництва та мови його існування; – матеріально-речовий зміст капіталу; 	<p>ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – зміст витрат виробництва та їх класифікацію, умови максимізації прибутку; – систему національних рахунків та роль макроекономічних показників в економіці; – сутність та типи економічного зростання; – зміст макроекономічної нестабільності: безробіття, інфляція; – особливості фінансової системи; – сутність та етапи становлення світового господарства, особливості міжнародних економічних відносин та процесів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оперувати категоріально-понятійним апаратом; – розрізняти економічні категорії, принципи та закони; – класифікувати економічні потреби суспільства; – охарактеризувати елементи економічної системи; – знаходити шляхи ефективного використання факторів виробництва в умовах обмежених ресурсів; – розрахувати показники економічної та соціальної ефективності суспільного виробництва; – розрізняти функції грошей та розраховувати грошову масу; – визначати попит і пропозицію, розраховувати ринкову ціну; – аналізувати конкурентне середовище на ринку; – визначати організаційно-правову форму підприємства; – графічно відобразити різні економічні процеси та пояснювати їх будову; – розраховувати витрати виробництва; – класифікувати доходи та розрахувати заробітну плату, ренту, відсоток, прибуток; – розраховувати показники системи національних рахунків; – розрахувати показники макроекономічної нестабільності: безробіття, інфляція; – визначати суть і структуру світового господарства. 	<p>ЗК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ФК13. Здатність збирати, аналізувати, інтерпретувати інформацію (дані) та виконувати розрахунки технологічних процесів в готельно-ресторанній справі.</p>
--	---

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредитів ЄКТС 90 годин.

№	Назва модулів і тем	Кількість годин				
		Всього	Аудиторні години			Самостійна роб.
			Всього	Лекційні	Семінарські	
	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. Загальні основи економічного розвитку	30	12	6	6	18
1	Тема 1.1. Предмет, метод та функції економічної теорії	10	4	2	2	6
2	Тема 1.2. Економічна система суспільства. Власність	10	4	2	2	6
3	Тема 1.3. Суспільне виробництво та ресурси. Теорія грошей	10	4	2	2	6
	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Теоретичні основи ринкової економіки: мікро- та макро- аспекти	60	22	12	10	38
4	Тема 2.4. Ринкова економіка	9	4	2	2	5
5	Тема 2.5. Підприємництво в ринковій економіці	8	2	1	1	6
6	Тема 2.6. Капітал. Витрати виробництва. Суть та класифікація доходів	9	4	2	2	5
7	Тема 2.7. Система національних рахунків	9	4	2	2	5
8	Тема 2.8. Макроекономічна нестабільність і економічне зростання	8	2	1	1	6
9	Тема 2.9. Фінансова система	8	3	2	1	5
19	Тема 2.10. Світове господарство та міжнародні економічні відносини	9	3	2	1	6
Підсум контр.	ЕКЗАМЕН					
	Всього	90	34	18	16	56

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1	Модуль I. Загальні основи економічного розвитку	30	6
1.1	<p>Тема 1.1. Предмет, метод та функції економічної теорії</p> <p>Поняття економіки як науки. Основні етапи розвитку економічної теорії як науки: меркантилізм, фізіократи, класична політична економія, марксизм, маржиналізм. Основні напрями сучасної економічної теорії.</p> <p>Предмет економічної теорії та еволюція у його визначені різними школами. Структура загальної економічної теорії. Позитивна та нормативна економічна теорія. Методи пізнання економічних процесів і явищ.</p> <p>Економічні категорії, закони та принципи.</p> <p>Функції економічної теорії. Місце і роль економічної теорії в системі економічних наук.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <p>Основна: 3-7. Додаткова: 8-10</p>	10	2
1.2	<p>Тема 1.2. Економічна система суспільства. Власність</p> <p>Економічні потреби суспільства, їх сутність та класифікація. Модель ієрархії людських потреб А. Маслоу. Економічний закон зростання потреб.</p> <p>Економічні інтереси, їхня класифікація та взаємодія. Взаємозв'язок потреб, мотивів, стимулів та інтересів.</p> <p>Зміст економічної системи, її структурні та функціональні елементи. Ознаки економічної системи. Підходи до періодизації історичного розвитку економічних систем. Типи економічних систем, їх еволюція.</p> <p>Місце і роль власності в економічній системі. Суб'єкт та об'єкт власності. Сутність, типи, форми та види власності.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <p>Основна: 3-7 Додаткова: 8-14</p>	10	2

1.3	<p>Тема 1.3. Суспільне виробництво та ресурси. Теорія грошей</p> <p>Сутність і структура суспільного виробництва.</p> <p>Основні фактори суспільного виробництва. Обмеженість ресурсів та проблеми економічного вибору. Крива виробничих можливостей. Економічна та соціальна ефективність виробництва, та їх показники.</p> <p>Натуральне і товарне господарство як форми організації суспільного виробництва.</p> <p>Економічні та неекономічні блага. Товар та його властивості. Споживча вартість. Вартість товару. Мінова вартість. Поняття корисність, рідкість та цінність товару.</p> <p>Концепції виникнення грошей та їх функції. Грошовий обіг та його закони.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <p>Основна: 3-7.</p> <p>Додаткова: 8-14.</p> <p>Електронні інтернет ресурси: 16.</p>	10	2
2	<p align="center">Модуль II. Теоретичні основи ринкової економіки: мікро- та макроаспекти</p>	60	12
2.4	<p>Тема 2.4. Ринкова економіка</p> <p>Сутність ринку, його місце і роль в економічній системі. Умови ефективного функціонування ринку, його ознаки та функції. Структура ринку. Переваги та недоліки ринкової економіки.</p> <p>Ринкова інфраструктура, її роль та значення. Елементи та функції ринкової інфраструктури. Система ринкових посередників.</p> <p>Поняття економічного механізму ринку. Ринковий попит. Закон попиту. Нецінові фактори попиту. Крива попиту. Еластичність попиту. Ринкова пропозиція. Закон пропозиції. Нецінові фактори пропозиції. Крива пропозиції. Еластичність пропозиції.</p> <p>Суть та механізм утворення ринкової ціни, надлишок та дефіцит. Фактори, що впливають на зміну ринкової рівноваги. Сутність, механізм формування та функції ціни.</p> <p>Конкуренція та її функції. Види, типи та методи конкурентної боротьби. Типи ринків: досконалої та недосконалої конкуренції. Вплив монополії на процес ринкового ціноутворення. Роль держави в подоланні негативного впливу монополії.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <p>Основна: 3-7.</p> <p>Додаткова: 8-14.</p>	9	2

2.5	<p>Тема 2.5. Підприємництво в ринковій економіці</p> <p>Суть підприємництва та умови його існування. Концепції підприємництва. Ознаки підприємницької діяльності. Економічні функції підприємництва. Принципи підприємницької діяльності. Види та суб'єкти підприємницької діяльності. Форми підприємництва. Підприємництво і бізнес.</p> <p>Підприємство як суб'єкт економічної системи. Організаційно-правові форми підприємств. Соціально-економічна характеристика підприємств. Функції підприємства.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <p>Нормативна: 1-2 Основна: 3-7 Додаткова: 8-10</p>	8	1
2.6	<p>Тема 2.6. Капітал. Витрати виробництва. Суть та класифікація доходів</p> <p>Сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст. Види капіталу. Кругообіг капіталу.</p> <p>Основний капітал, його фізичне та моральне зношення. Амортизація та норма амортизації. Обіговий капітал. Показники ефективності використання основного та обігового капіталу.</p> <p>Витрати виробництва. Альтернативні витрати. Явні та неявні; внутрішні та зовнішні витрати. Постійні, змінні, сукупні, середні та граничні витрати.</p> <p>Суть та класифікація доходів. Розподіл доходів у національній економіці. Заробітна плата та її характеристика. Рента. Позичковий відсоток. Прибуток.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <p>Основна: 3-7 Додаткова: 8-14</p>	9	2
2.7	<p>Тема 2.7. Система національних рахунків</p> <p>Зміст процесу суспільного відтворення. Просте, розширене і звужене відтворення.</p> <p>Система національних рахунків. Роль макроекономічних показників: національний обсяг виробництва, загальний рівень цін, зайнятість. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та валовий національний продукт (ВНП). Методи обчислення ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий. Інші показники СНР: чистий національний продукт та чистий національний дохід.</p> <p>Номинальний та реальний ВВП. Індекс цін та дефлятор.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <p>Основна: 3-7 Додаткова: 8-14</p>	9	2

2.8	<p>Тема 2.8. Макроекономічна нестабільність і економічне зростання</p> <p>Циклічний характер економічного розвитку. Зміст, причини, види та форми безробіття. Рівень безробіття. Наслідки впливу безробіття на економіку. Сутність, причини та види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Зміст, типи та чинники економічного зростання. <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> Основна: 3-7 Додаткова: 8-14</p>	8	1
2.9	<p>Тема 2.9. Фінансова система</p> <p>Сутність та функції фінансів. Суб'єкти фінансових відносин . Фінансова система. Державний бюджет та його функції. Джерела формування надходжень до державного бюджету. Бюджетний дефіцит та державний борг. Теорія оподаткування. Класифікація податків. <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> Основна: 3-7 Додаткова: 8-14 Електронні інтернет ресурси: 15-17</p>	8	2
2.10	<p>Тема 2.10. Світове господарство та міжнародні економічні відносини</p> <p>Сутність та етапи становлення світового господарства. Структура, основні риси та закономірності його розвитку. Міжнародна торгівля та її економічні основи. Міжнародний поділ праці, його принципи і форми. Міжнародна спеціалізація і кооперація виробництва. Особливості поділу праці в сучасних умовах. Зміст і структура світової валютної системи. Міжнародний валютний фонд. Європейський банк реконструкції та розвитку. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Валютні ринки. Конвертованість національних валют. Фіксований і плаваючий курс. Міжнародні валютно-фінансові організації. Міжнародна міграція робочої сили. Сутність і причини міжнародної міграції робочої сили. Основні напрями міграції. Утворення міжнародного ринку робочої сили. <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> Основна: 3-7 Додаткова: 8-14 Електронні інтернет ресурси: 18-19</p>	9	2

4.2. Плани семінарських занять

Зміст завдань до семінарських занять
Рекомендовані інформаційні джерела

Семінарські заняття

№ з/п	Назва тем семінарських занять, їх зміст	Кількість годин (16)
1	<p>Тема 1.1. Предмет, метод та функції економічної теорії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття економіки як науки. 2. Предмет та метод економічної теорії 3. Економічна категорії, закони та принципи 4. Функції економічної теорії. 	2
2	<p>Тема 1.2. Економічна система суспільства. Відносини Власність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні потреби та інтереси. 2. Зміст економічної системи, її структурні та функціональні елементи 3. Типи економічних систем, їх еволюція 4. Місце і роль власності в економічній системі. Сутність, типи, форми та види власності 	2
3	<p>Тема 1.3. Суспільне виробництво та ресурси. Теорія грошей</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і структура суспільного виробництва. 2. Фактори економіки та крива виробничих можливостей. 3. Форми організації суспільного виробництва. 4. Товар та його властивості. Благо. 5. Гроші: історія виникнення, функції. 	2
4	<p>Тема 2.4. Ринкова економіка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність ринку, його місце і роль в економічній системі. Інфраструктура ринку. 2. Поняття економічного механізму ринку. Закон попиту і пропозиції. 3. Механізм утворення ринкової ціни, надлишок та дефіцит. 4. Конкуренція та її функції. Види, типи та методи конкурентної боротьби. 	2
5	<p>Тема 2.5. Підприємництво в ринковій економіці. Підприємство</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть підприємництва та умови його існування. 2. Принципи підприємницької діяльності. Види та суб'єкти підприємницької діяльності. 3. Підприємство як суб'єкт економічної системи. Організаційно-правові форми підприємств. 	1

6	Тема 2.6. Капітал. Витрати виробництва. Суть та класифікація доходів 1. Сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма. 2. Основний та обіговий капітал. 3. Витрати виробництва. Альтернативні витрати. 4. Суть та класифікація доходів. Розподіл доходів у національній економіці.	2
7	Тема 2.7. Система національних рахунків 1. Зміст процесу суспільного відтворення. Суспільне відтворення, його види та динаміка. 2. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. 3. Методи обчислення ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий.	2
8	Тема 2.8. Макроекономічна нестабільність і економічне зростання 1. Циклічний характер економічного розвитку. 2. Зміст, причини, види та форми безробіття. Рівень безробіття.	1
9	Тема 2.9. Фінансова система 1. Сутність та функції фінансів. 2. Фінансова система. Державний бюджет та його функції. 3. Бюджетний дефіцит та державний борг.	1
10	Тема 2.10. Світове господарство та міжнародні економічні відносини 1. Сутність та етапи становлення світового господарства. 2. Міжнародна торгівля та її економічні основи. 3. Зміст і структура світової валютної системи. Міжнародний валютний фонд. 4. Міжнародна міграція робочої сили.	1

4.3. Організація самостійної роботи студентів

Зміст завдань для самостійної роботи студентів та форми звітності.

Рекомендовані інформаційні джерела

Самостійна робота

№ з/п	Зміст завдань для самостійної роботи студентів	Форма звітності
1	Тема 1.1. Предмет, метод та функції економічної теорії 1. Основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Меркантилізм. Фізіократи. Класична політична економія. Марксизм. Маржиналізм. Основні напрями сучасної економічної теорії. 2. Місце і роль економічної теорії в системі економічних наук.	Тестування Доповідь

2	<p>Тема 1.2. Економічна система суспільства. Власність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модель потреб Ф. Герцберга, К. Алдерфера 2. Економічний закон зростання потреб. 3. Класифікація інтересів. 4. Переваги і недоліки економічних систем. 5. Особливості змішаної економічної системи. 6. Місце і роль власності в економічній системі. Суб'єкт та об'єкт власності. Сутність, типи, форми та види власності. 	Тестування Доповідь
3	<p>Тема 1.3. Суспільне виробництво та ресурси. Теорія грошей</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття корисність, рідкість та цінність товару. 2. Гроші як основоположна економічна категорія розвинутих товарних відносин. Теоретичні концепції виникнення грошей. 	Тестування Доповідь Есе
4	<p>Тема 2.4. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Елементи та функції ринкової інфраструктури. Система ринкових посередників. 2. Фактори, що впливають на зміну ринкової рівноваги. Сутність, механізм формування та функції ціни. 3. Типи ринків: досконалої та недосконалої конкуренції. Вплив монополії на процес ринкового ціноутворення. 4. Роль держави в подоланні негативного впливу монополії. 	Тестування Доповідь Реферат
5	<p>Тема 2.5. Підприємництво в ринковій економіці. Підприємство</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепції підприємництва. Економічні функції підприємництва. Форми підприємництва. Підприємство і бізнес. 2. Соціально-економічна характеристика підприємств. Функції підприємства. 	Тестування Доповідь
6	<p>Тема 2.6. Капітал. Витрати виробництва. Суть та класифікація доходів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механізм відтворення основного капіталу. Амортизація. Норма амортизації. Амортизаційний фонд як одне з джерел відтворення основного капіталу. 2. Показники ефективності використання основного та обігового капіталу. 3. Заробітна плата та її характеристика. Рента. Позичковий відсоток. 4. Прибуток. Рентабельність. 	Тестування Доповідь Реферат
7	<p>Тема 2.7. Система національних рахунків</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умови реалізації та відтворення суспільного продукту. Просте, розширене і звужене відтворення. 2. Основні макроекономічні показники: національний обсяг виробництва, загальний рівень цін, зайнятість. 3. Чистий національний продукт та чистий національний доход. 4. Номінальний та реальний ВВП. Індекс цін та дефлятор. 	Тестування Доповідь

8	Тема 2.8. Макроекономічна нестабільність і економічне зростання 1. Наслідки впливу безробіття на економіку. 2. Сутність, причини та види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. 3. Зміст, типи та чинники економічного зростання.	Тестування Доповідь Есе
9	Тема 2.9. Фінансова система 1. Суб'єкти фінансових відносин. 2. Теорія оподаткування. 3. Прямі та непрямі податки.	Тестування Доповідь
10	Тема 2.10. Світове господарство та міжнародні економічні відносини 1. Інтеграційні процеси на сучасному етапі. 2. Міжнародний поділ праці, його принципи і форми. Міжнародна спеціалізація і кооперація виробництва. Особливості поділу праці в сучасних умовах. 3. Європейський банк реконструкції та розвитку. 4. Міжнародні валютно-фінансові організації. 5. Сутність і причини міжнародної міграції робочої сили. Основні напрями міграції. Утворення міжнародного ринку робочої сили.	Тестування Доповідь Реферат

V. Контроль якості знань студентів

Вхідний контроль проходить у письмовій формі і представляє собою набір тестових завдань.

5.1. Форми і методи поточного контролю.

Контроль під час аудиторних занять, основними формами якого є усне опитування теоретичного матеріалу та тестовий контроль; вирішення економічних задач.

Контроль самостійної роботи студентів, основними видами якого є оцінювання підготовки до семінарських занять, підготовка та захист доповідей, рефератів; опрацювання додаткових джерел інформації, індивідуальні завдання.

Вивчення кожного змістового модуля навчальної програми закінчується **модульною контрольною роботою**, яка представляє собою набір тестових завдань та задач, метою якої є виявлення рівня сформованості системи знань і вмінь в результаті вивчення дисципліни «Основи економічної теорії».

5.2. Форми і методи підсумкового контролю. Підсумкова атестація з навчальної дисципліни «Основи економічної теорії», проводиться у формі **екзамену**.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та шкалою ECTS таким чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	
60-64	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За шкалою ECTS оцінку “A” заслуговує студент, який в повному об'ємі готовий до всіх питань семінарського заняття, вільно володіє навчальним матеріалом, переконливо аргументує відповіді та висловлює власне бачення щодо вирішення проблемних питань, вміє знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію і творчо підходить до виконання індивідуальних завдань при самостійній роботі.

За шкалою ECTS оцінку “B” заслуговує студент, який в повному об'ємі готовий до всіх питань семінарського заняття; вільно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати та застосувати на практиці, проте може допускатися неточностей під час відповіді, які можуть бути виправлені студентом при першому уточнювальному питанні викладача; творчо виконує самостійно роботу.

За шкалою ECTS оцінку “C” заслуговує студент, який готовий до питань семінарського заняття, твердо володіє навчальним матеріалом, висловлює свої міркування, проте може допускатися декількох неточностей під час відповіді, особливо під час додаткових питань викладача, який прагне зрозуміти глибинне

розуміння і вміння орієнтуватися студента в питаннях дисципліни, виконує самостійну роботу.

Оцінку “D” заслуговує студент, який не готовий до всіх питань семінарського заняття, не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, не може пояснити проблему, хоча може розуміти її, не в повному об’ємі виконав самостійну роботу, має низькі бали з модульних контрольних робіт.

Оцінку “E” заслуговує студент, який не підготував питання семінарського заняття, погано володіє навчальним матеріалом, нелогічно і невпевнено його викладає, не в повному об’ємі виконав самостійну роботу, має низькі бали з модульних контрольних робіт.

Оцінку “FX” заслуговує студент, який не виступав на семінарських заняттях, володіє інформацією, яка становить незначну частину навчального матеріалу, не всі завдання для самостійної роботи виконав, не виконав завдання модульних контрольних робіт.

VI. Навчально-методична карта дисципліни

Види робіт	Оцінка виду роботи	Максимальна кількість
	бали	
4 семестр 2 курс		
1.1. Підготовка на виступ на семінарських заняттях	0-3	24
1.2. Підготовка та захист самостійної роботи	0-2	20
Модульний контроль (2)	0-8	16
Усього		60
Екзамен		40
Разом		100

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Нормативна література:

1. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

2. Основна:

3. Базилевич В. Д. Економічна теорія: політична економія : навч. посіб., 9-е вид. К. : Знання, 2014. 710 с.

4. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Мікроекономіка : навч. посіб. / Н. П. Мацелюх та ін. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. 429 с.

5. Мочерний С. В., Устенко О. А. Основи економічної теорії : навчальний посібник 3-те видання. К. : ВЦ «Академія», 2009. 502 с.

6. Основи економічних знань : баз. підруч. для студентів вищій нееконом. напрямів підгот. / кол. авторів; за ред. А. Ф. Павленка, В. С. Савчука, Ю. К. Зайцева. Харків : Фоліо, 2014. 762 с.

7. Отрошко О. В. Основи економічної теорії : навч. посіб. — 2-ге вид., перероб. та доп. Рекомендовано МОН. К., 2013. 334 с.

3. Додаткова:

8. Економічна теорія: навч. посібник / Т.Ф.Ларіна, Н.В.Павленко та ін. Х : ФОП В. П. Тарасенко, 2015. 310 с

9. Зухба О. М., Ляшенко Л. І. Основи економічної теорії : навчальний посібник. Донецьк : ДонНТУ, 2013. 276 с.

10. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : навч. посібник. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.

11. Мочерний С. В. Економічна теорія. Київ : «Академія», 2002. 656 с.

12. Основи економічної теорії : політекономічний аспект / від. ред. Г. Н. Климко. К. : Знання-Прес, 2004.

13. Політична економія : навчальний посібник / за ред. В. О. Рибалкіна, В. Г. Бодрова. К. : Академвидав, 2004.

14. Рудава С. І., Ольшевський Л. Б. Основи економічної теорії : навчальний посібник. Київ; Вінниця : МОЗ України, ВДМУ. 2003. 340 с.

3. Електронні інтернет-ресурси:

15. Міністерство фінансів України - <https://www.mof.gov.ua/uk>

16. Національний банк України - <https://bank.gov.ua/>

17. Державна служба статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
18. Світовий банк - <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
19. Міжнародний валютний фонд - <https://www.imf.org/en/About>

VIII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20__/20__ н.р.¹

---

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри на початку навчального року.